

Tom sa musia

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1. Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	SOŠ OaS, SNP 5, 953 01 Zlaté Moravce
4. Názov projektu	Škola pre život
5. Kód projektu ITMS2014+	312011Z774
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov prírodovedných predmetov
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Anna Číková
8. Školský polrok	II .polrok školského roka 2021/2022
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.doszm.edupage.org

10. Úvod:

Skončil sa už druhý rok plnenia projektu pod názvom Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce. Opäť môžeme aj v tomto polroku školského roka 2021/2022 charakterizovať prírodovednú a matematickú gramotnosť, prácu s IKT technikou a spôsobilosť žiakov vedieť využívať svoje prírodovedné vedomosti zjednotlivých predmetov, vedieť klásť správne otázky a na ich základe na základe dôkazov správne vyvodzovať závery, ktoré budú viesť hlavne k porozumeniu podstaty problémov a uľahčia žiakom rozhodovanie týkajúce sa prírody, zmien v prírode, ktoré sa dejú ako následok každodennej ľudskej činnosti.

Prírodovedná a matematická gramotnosť je vo veľmi úzkom vzťahu aj s ďalšími oblasťami gramotnosti - s jazykovou, literárnou, finančnou a počítačovou gramotnosťou. V našej škole sa snažíme podporou vedenia školy pre žiakov vytvoriť stále lepšie, modernejšie a hlavne kvalitnejšie podmienky na vyučovanie prírodovedných predmetov a získať nielen lepšie výsledky žiakov, ale hlavne vytvoriť ich pozitívny vzťah k prírodovedným predmetom. Prioritami pedagogického Klubu učiteľov prírodovedných predmetov sú:

- inovácia obsahu a inovácia metód,
- inovácia výchovno-vzdelávacieho procesu,
- skvalitnenie používania didaktických pomôcok,
- názornejšie vysvetlenie jednotlivých častí preberaného učiva.

Jednotlivé, učiteľmi, volené metódy vo vyučovacom procese chápeme jednoznačne ako zámerné usporiadanie jednotlivých častí učiva, činností učiteľa a žiakov, ktoré sú zamerané hlavne na dosiahnutie cieľov vyučovacieho procesu, pri ktorom sa samozrejme musia rešpektovať:

- jednotlivé didaktické zásady,
- rešpektovať žiaka ako osobnosť.

Pri výbere vhodných didaktických prostriedkov (vyučovacích metód, organizačných foriem a materiálnych prostriedkov) sme sa snažili vychádzať z moderných teórií učenia sa – napr. konštruktivismu, tieto teórie sú orientované priamo na žiaka:

- na jeho aktívne učenie sa,
- na jeho postoje,
- na rozvoj jeho myšlienkových operácií,
- na vzájomnú spoluprácu žiaka s učiteľom
- na interaktívne činnosti s podporou moderných digitálnych technológií.

Hlavnou, primárnou úlohou všetkých členov pedagogického klubu prírodovedných a matematických predmetov je vzdelávanie žiakov nielen na základných hodinách, ale aj realizácia mimo triednych, mimoškolských aktivít a príprava žiakov na vedomostné súťaže z prírodovedných predmetov. Táto úloha sa ťažšie realizuje v prostredí a podmienkach našej školy, lebo žiaci pracujú hlavne na účasti v oblasti odborných predmetov, jazykových súťažiach vzhľadom na typ a smerovanie našej školy av predchádzajúcom školskom roku aj pre dištančnú formou štúdia.

Mimotriedna a mimoškolská výchova zahŕňala výchovu mimo hlavného vyučovania. Zmyslom tejto výchovy je prispieť k celkovému rozvoju osobnosti mladých ľudí, rozvoju ich vedomostí, schopností, zručností a praktických zručností, aby sa uspokojovali rôznorodé potreby žiakov, ich záujmy. Táto oblasť tiež nebola dostatočne naplnená z dôvodu časti dištančného štúdia.

Pociťujeme potrebu podporovať viac hlavne interaktívnu výučbu, zameranie učiteľov na motivačné a aktivizujúce metódy, vrstovnícke vyučovanie medzi žiakmi, ale tiež rozvíjanie bádateľských zručností žiaka a dôsledné porozumenie jednotlivým kľúčovým pojmom a javom v rôznych oblastiach štúdia v našej škole..

Aj v tomto školskom roku sa učitelia venovali práci žiakov s počítačom, s mobilom, tabletmi pri tvorbe prezentácií vlastných aj žiackych, vyhľadávaniu informácií a tiež následnej tvorbe prezentácií. Väčšina žiakov vedela vyhľadávať informácie a pekne ich spracovali do prezentácií.

Stručná anotácia

Jednotliví členovia Klubu učiteľov prírodovedných predmetov schválili plán Klubu učiteľov prírodovedných predmetov aj pre tento školský rok.. Na začiatku činnosti si zostavili vstupnú pedagogickú diagnostiku za jednotlivé vzdelávacie oblasti za školský rok 2020/2021 z dôvodu dištančného štúdia v školskom roku 2020/2021. Všetci skonštatovali, že je slabý záujem žiakov najmä o matematiku, chémiu, informatiku a odborné predmety napr. materiály, technológiu. Formou brainstormingu vytvorili a doplnili predchádzajúci vstupný test pre žiakov z jednotlivých ročníkov zameraný na prírodovednú a matematickú gramotnosť, ktorý následne opravili a výsledky spoločne analyzovali. Po analýze predstavili svoje návrhy na aplikáciu metód a postupov prírodovednej a matematickej gramotnosti v rámci jednotlivých vzdelávacích prírodovedných oblastí. Potom si rozdelili odbornú literatúru na ďalšie individuálne vzdelávanie. Na základe literatúry následne pripravovali materiály zamerané na zdokonaľovanie prírodovednej a matematickej gramotnosti u žiakov, a to na základných vyučovacích hodinách ale aj v rámci mimoškolskej činnosti za I. polrok školského roka 2021/2022.

Členovia Klubu prírodovedných predmetov prezentovali svoje skúsenosti z aplikácie inovatívnych metód a postupov na zlepšenie prírodovednej gramotnosti v rámci jednotlivých vzdelávacích oblastí. Informovali o pokrokoch pri štúdiu odbornej literatúry na individuálne vzdelávanie, analyzovali pôsobenie činnosti pedagogického klubu prírodovedných predmetov za I. štvrtrok školského roka 2020/2021, spracovali a zhrnuli výsledky v jednotlivých predmetových oblastiach.

Kľúčové slová:

- pedagogická diagnostika,
- -brainstorming,
- analýza práce žiakov,
- vstupný test,
- prírodovedná gramotnosť,
- inovatívne metódy a formy,
- samostatné vzdelávanie,
- bestpractice,
- aktívne učenie sa,
- výchovno-vzdelávacie výsledky,
- mimotriedna a mimoškolská činnosť.

Témy písomného výstupu, ich zámer a priblíženie

V II. polroku školského roku 2021/2022 , v období od februára 2022 do konca júna 2022 sme sa v rámci projektu Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce a tiež zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu žiakov, k zlepšeniu ich výsledkov a kompetencií žiakov v SOŠ obchodu a služieb v Zlatých Moravciach zamerali hlavne na pedagogickú diagnostiku a analýzu práce žiakov za jednotlivé vzdelávacie oblasti matematika – geografia – biológia - chémia – informatika – odborné predmety. Pracovali sme na návrhoch na aplikáciu metód a postupov v prírodovednej a matematickej gramotnosti, využitím finančnej a čitateľskej gramotnosti v rámci jednotlivých vzdelávacích oblastí, prerozdělili sme si odbornú literatúru na individuálne vzdelávanie, prostredníctvom literatúry sme potom pripravovali materiály zamerané na zdokonaľovanie prírodovednej gramotnosti u žiakov na základných a rozšírených vyučovacích hodinách.

Písomný výstup klubu za druhý školský polrok tvorili návrhy zadaní pre projektové práce žiakov zamerané na rozvoj prírodovednej gramotnosti, návrhy na aplikáciu úloh z prírodovednej gramotnosti pre žiakov zamerané na aj mimotriednu, mimoškolskú činnosť a návrhy na metodické listy pre nás pedagógov.

Jadro:**Popis témy/popis problému**

Východiskom pre prácu pedagogického Klubu učiteľov prírodovedných predmetov bola aj pedagogická diagnostika, ktorú urobili členovia klubu na úvodnom stretnutí v tomto školskom roku, nebudeme však porovnávať s

pedagogickou diagnostikou za jednotlivé vzdelávacie oblasti za školský rok 2020/2021

a s **pedagogickou diagnostikou za jednotlivé vzdelávacie oblasti za prvý polrok školského roku 2021/2022,**

lebo všetci žiaci pri dištančnom vzdelávaní nemali rovnaké ideálne alebo aspoň vyhovujúce podmienky na štúdium a prácu s internetom a tak sme sa dohodli na týchto podmienkach už v prvom polroku tohto školského roka.

Na základe štúdia odbornej literatúry sme si vytvorili banku testových úloh podľa vzdelávacích predmetov. Vytvárali sme si didaktické testy. Testové úlohy sme účelovo tvorili a starostlivo vyberali a tento výber podliehal viacerým odborným kritériám. Obsahovú a funkčnú vyváženosť testu zabezpečovala kompatibilita úloh rôzneho charakteru. Tvorcovia testu i testových úloh použili rôzne druhy a typy úloh. Podstatou tvorby didaktického testu bolo preformulovanie špecifických cieľov do podoby úloh, ktoré boli nasledovné (ako v predchádzajúcich obdobiach vzdelávania):

- - úlohy s výberom jednej správnej odpovede z ponúknutých možností/*Single choice*
- - úlohy s výberom viacerých správnych odpovedí z ponúknutých možností/*Multiple choice*,
- - úlohy s krátkou odpoveďou/*Fill*,
- - úlohy s doplnením odpovede/odpovedí do textu/*Custom fill*,
- - úlohy s výberom jednej správnej odpovede v riadku / *Single matrix*,
- - úlohy s výberom viacerých správnych odpovedí v riadku,
- - úlohy zoraďovacia/*Ordering*,
- - úlohy s označením odpovede v texte/*Marking text*,
- - úlohy umiestňovacia/*Drag and Drop*,
- - úlohy s označením odpovede v objekte/*Hotspo*.

Priebežne a aj v budúcnosti budeme tvoriť testy na základe týchto úloh.

Členovia pedagogického Klubu učiteľov prírodovedných predmetov formou brainstormingu navrhli a následne vybrali postupy a aplikácie prírodovednej gramotnosti v rámci jednotlivých vzdelávacích oblastí:

- - aktivizujúce vyučovacie metódy (pozitívne ovplyvňovali žiakov),
- - motivačné metódy (pozitívne ovplyvňovali žiakov),
- - bádateľské aktivity v prírodovednom vzdelávaní (ešte im robili problémy, hlavne slabším žiakom),
- - vrstovnícke vyučovanie (aktivizovalo slabších žiakov k činnosti a pochopeniu problémov).

Členovia pedagogického Klubu učiteľov prírodovedných predmetov prezentovali svoje skúsenosti zo svojej praktickej, odbornej činnosti a hlavne z aplikácie inovatívnych metód a postupov na zlepšenie prírodovednej gramotnosti v rámci jednotlivých vzdelávacích oblastí:

a) Aktivizujúce vyučovacie metódy

Pri aktívnom učení sa žiakov sme kládli menší dôraz na sprostredkovanie informácií z rôznych zdrojov a väčší dôraz sme dávali na rozvoj zručností žiakov. Od žiakov sme požadovali vyššie

myšlienkové operácie napr. analýza, syntéza a hodnotenie. Žiaci mali čítať text s porozumením, realizovať praktické cvičenia, vzájomne medzi sebou diskutovať.

Najdôležitejšie na aktívnom učení je, že žiaci nielen aktívne vykonávali činnosti, ale súčasne aj premýšľali nad tým, čo konajú. Vedomosti, ktoré žiaci nadobúdali vlastným aktívnym učením sa, sú trvalejšie, sú závislé od ich motivácie a cieľov, ale aj od vstupných informácií, teda čo z danej témy už poznali a ako to vedeli využiť pri poznávaní nových vecí. Učenie sa prestalo byť pre časť žiakov iba o získavaní nových informácií, ale bolo aj o konceptuálnych zmenách v spôsobe učenia sa. Konceptuálne zmeny sa mohli uskutočniť, len vtedy ak:

- učiteľovi aj žiakom boli jasné konečné ciele,
- žiaci mali voľnosť v prístupe k riešeniu úloh – kreativita žiakov a vzájomná diskusia,
- bola prítomná vnútorná motivácia žiakov ako dôsledok záujmu, zvedavosti, zmysluplnosti,
- žiaci mali možnosť navzájom spolupracovať a diskutovať, porovnávať si názory.

•Myšlienkové mapy

ako vzdelávaciu metódu bolo možné používať v ktorejkoľvek fáze hodiny a vhodná je aj pri samoštúdiu žiakov. Časová náročnosť závisela od rozsahu požadovanej práce a od pripravenosti žiakov a učiteľa. Zameriavali sa na grafické spracovanie a znázornenie myšlienok a pojmov vo vzájomných súvislostiach. Prenášali verbálne učivo, pojmy, myšlienky do vizuálnej podoby a súčasne graficky znázorňovali vzťahy medzi pojmi. Pri práci nebol dôležitý len produkt práce skupiny – samotná myšlienková mapa, ale tiež proces ako tento produkt vytvorili.

•Projektová metóda

Pri projektovej metóde žiaci pracovali na projekte, komplexnej praktickej úlohe - probléme, alebo téme, ktorá je spätá so životnou realitou. Danú tému museli riešiť teoretickou i praktickou činnosťou, ktorá vedie žiakov postupne k vytvoreniu adekvátneho produktu.

b) *Motivácia*

Dobrá motivácia bola a je dôležitým nástrojom ako zo žiakov dostať to najlepšie, ale nevnucovať im svoju vlastnú vôľu. Musíme pri tom dodržiavať základné pravidlá, ktoré sme si zdôraznili v prvom už polroku. Znamená to začať vždy od známeho, čo žiaci už poznajú, od ich otázok, problémov a ukázať im, aký to má vzťah ku konkrétnemu vyučovaciemu predmetu. Vnútorná motivácia musí vychádzať z nás samotných učiteľov a aj z našej pedagogickej činnosti.

Vstupné motivačné metódy:

• Motivačné rozprávanie

– muselo byť názorné, emotívne a malo vytvoriť atmosféru zvedavosti, ochoty učiť sa, poznávať ďalšie zaujímavosti.

• Motivačný rozhovor

- nemal mať charakter skúšania, ale otázky museli byť zaujímavé a žiaci majú byť schopní na otázky odpovedať.

• Motivačná demonštrácia

– patrila k najpríťažlivejším motivačným metódam a dnešné prostriedky informačných a komunikačných technológií prinášali veľa možností realizácie.

c) *Bádateľské vyučovanie*

Bádanie predstavovalo spektrum činností, ktoré zahŕňali pozorovanie, kladenie otázok, štúdium literatúry a ďalších informačných zdrojov na posúdenie toho, čo je už známe.

Bádateľské aktivity sa mohli odlišovať v závislosti od miery zapojenia žiakov, resp. učiteľa ako aj podpory učebnými materiálmi.

Výhody:

Žiaci nedostali hotové informácie, ale realizovaním praktických úloh a vzájomnou komunikáciou získavali dlhotrváčne vedomosti. Žiaci sa učili realizovať vedecké aktivity, byť zodpovední, byť tolerantní, komunikovať a vyjadrovať svoje názory.

Nevýhody:

Je to náročnejšie pre činnosť a prípravu učiteľa.

d) *Vrstovnícke vyučovanie*

Na hodinách chémie a matematiky, informatiky s obľubou používame na rozvoj kritického myslenia a tvorivosti kooperatívne vyučovacie metódy. Medzi tieto metódy môžeme zaradiť napr. *vrstovnícke vyučovanie*, pri ktorom si žiaci vytvárali vlastné výučbové materiály

Ďalším spôsobom aplikácie vrstovníckeho vyučovania bolo využívanie prezentácií vytvorených žiakmi. Po dohode s vyučujúcim si žiak vybral vhodnú tému, ktorá korešpondovala s tematickým celkom, pripravil si dôkladnú 10-minútovú prezentáciu s uvedenými hodnotnými poznámkami v Microsoft Office PowerPoint, vystúpenie bolo animáciou a obrázkami. Prezentáciu poslali elektronicky vyučujúcemu s týždenným predstihom, ktorý ju odkonzultoval a odporúčal na prezentovanie pred spolužiakmi (niekedy s nejakým doplnením).

Členovia PK analyzovali výsledky projektových prác a prístup žiakov k projektovému vyučovaniu:

- Žiaci efektívne pracovali so situáciami a problémami, ktoré zahŕňali aj explicitné javy vyžadujúce si odborné odôvodnenie, vybrali a spájali vysvetlenia z rôznych vedných alebo technických odborov priamo vo vzťahu k situáciám z bežného života.

- Žiaci individuálne prezentovali vlastné zistenia, pričom sa opierali o vytvorený model.

Povinná forma projektu mala výrazne väčšiu účasť, ako dobrovoľná forma.

- Využívali sme služby internetu s cieľom rýchleho získavania informácií. Podporili samostatnú prácu študenta s využitím IKT. Pozitíva projektovej metódy pre žiakov: zvyšovali motiváciu, iniciatívu, zodpovednosť žiakov, rozvíja vytrvalosť, toleranciu, sebakritiku aj sebadôveru.

Zhodnotenie jednotlivých projektových prác v 2.polroku zo Semináru z biológie v III.A triede podľa vyučujúcej

Práca č. 1 Žiačka Uhnáková veľmi pekne spracovala zadanie, dodržala hierarchický postup cez funkcie vlasu, kvalitu a vplyv vitamínov, ktoré sú potrebné na zdravý rast vlasu. Vhodne pridala obrázkovú publikáciu s popisom a odporúčaním použitia vhodných prípravkov.

Práca č. 2 Žiačka Mudráková zhodnotila a posúdila stravu z pohľadu kozmetičky, ako ovplyvňuje kožu, vyhodnotila potrebu vitamínov, našla na internete, ktorý vitamín čo ovplyvňuje v pokožke a snažila sa pridať príslušnú fotodokumentáciu, ktorá jej nešla z technických príčin celá zobraziť.

Práca č. 3 Problematika nechťov bola veľmi pútavo a kvalitne spracovaná. Žiačka vychádzala zo

zloženia a všeobecnej charakteristiky nechty. Vhodne popísala, čo prezrádzajú nechty o zdraví človeka ,ale aj príčiny nedostatkov kvalitného vzhľadu nechtov. Charakterizuje možnosti odstránenia nedostatkov. (Vyučujúca odporučila pridanie farebnej prílohy k jednotlivým vitamínom, ktoré sú zdrojom bohatých prvkov z ovocia a zeleniny.)

Práca č. 9 Žiačka dostatočne vyhodnotila nevyhnutnosť príjmu tekutiny, ako dôležitú zložku pre pleť, popísala vplyv tekutín na reprodukčný systém - tehotenstvo. Ako budúcej kozmetičke zadanie s uvedenou tematikou prinieslo cenné poznatky, aká je voda nevyhnutná pri rôznych typoch pleti- suchú, mastnú, normálnu zmiešanú, ako aj poznanie, čo spôsobí dehydratácia organizmu.

Práca č. 10 Žiačka výstižnou formou prezentácie zhodnotila hlavné dôvody nárastu počtu civilizačných chorôb, vyzdvihla pestrosť stravy . Nezabudla vyzdvihnúť dôležitosť a nevyhnutnosť pohybu. Pridala farebné pútavé ukážky. (Vyučujúca odporučila priložiť príklad zdravého jedálneho lístka najmenej na 1 mesiac.)

Práca č. 8 Žiačke Blaškovej chýbala naviazanosť na jednotlivé oblasti prechodu vo formulovaní myšlienok, viet. Zamerala sa na toxické vplyvy , vyučujúca pozorovala slabší prístup žiačky k problematike - Toxikománia, hlavne drogy , ich odraz na koži a vzhľade človeka. Priložila veľmi peknú obrazovú prílohu, ako vplýva toxická látka na vzhľad kože. Žiačka potom doplnila požadované náležitosti.

Zhodnotenie jednotlivých projektových prác v 2.polroku z predmetu Chemické výpočty v kaderníckej praxi v I.B triede podľa vyučujúcej

Práca č. 1 Žiaci veľmi pekne spracovala témy Voda – zdroj života, Význam pre život, Typy vody, Význam vody v kaderníckej praxi. Vhodne pridávali obrázkovú časť s popisom a odporúčaním, pekne dané témy odprezentovali hlavne lepší žiaci. Slabší žiaci mali problémy s vyjadrovaním svojich myšlienok a nie vždy vedeli oddeliť podstatné od nepodstatného. použitia vhodných prípravkov.

Práca č. 2 Žiaci v téme Hodnoty pH spoznávali pH jednotlivých kozmetických prostriedkov, ktoré používajú na praxi a zároveň k nim vyhľadávali účinok na pokožku a vlasy. V časti pH potravín vyhľadávali, ktoré potraviny majú okysľujúci účinok a aký to má vplyv na zdravie, starnutie organizmu. Túto časť spracovali aj s obrázkami a niektorí si obrázky nakreslili ručne a preskenovali. Zhodnotili a posúdili stravu z pohľadu kaderničky, ako ovplyvňuje pokožku, kvalitu vlasov, vyhodnotili potrebu vitamínov, našli na internete, ktorý vitamín čo ovplyvňuje.

Práca č. 3 Problematika chemických výpočtov pomocou krížového pravidla a vzorcov –spracovaná bola dostatočne, ale praktické prevedenie im robilo problémy, pochopili, aký to má význam pre ich praktické používanie kaderníckych výrobkov, aby vedeli na základe kvality vlasov a predchádzajúcich kaderníckych úkonov posúdiť, aká koncentrácia je vhodná pre daný typ. Vhodne popísala, čo prezrádzajú vlasy o zdraví človeka ,ale aj príčiny nedostatkov nekvalitného vzhľadu vlasov. (Vyučujúca odporučila pridanie farebnej prílohy k jednotlivým typom vlasov, ktoré sú východiskom pre voľbu postupu úpravy vlasov.)

Časti 3. sme sa so žiakmi najviac venovali, lebo pre ich budúce povolanie je najpotrebnejšia

Zhodnotenie jednotlivých projektových prác v 2.polroku z predmetu IKT v gastronómii

v kuchárskej a čašnickej praxi v I.B triede podľa vyučujúceho

V druhom polroku školského roku 2020/2021 v predmete IKT v gastronómia v odbore kuchár, čašník, servírka v triede 1.B sa vyučovalo v zmysle tematického plánu schváleného v PK.

Vyučovanie v prvých mesiacoch prebiehalo prezenčne v odbornej učebni.

V mesiacoch dištančného štúdia sa pokračovalo vo výučbe dištančne, kedy žiaci aj vyučujúci komunikovali cez portál Zoom. Niektorí študenti nemali možnosť pripojenia a tak vyučujúci zadával úlohy cez mail a tak isto aj odpovede s prácami boli posielané prostredníctvom mailu.

Štúdium aj v čase prezentačnej výučby prebiehalo podľa tematického plánu.

Po skončení dištančnej výučby, pokračovala výučba prezenčne, kde sme zopakovali prebraté učivo a následne pokračovali v plnení TP.

Z dôvodu neúčasti niektorých žiakov na dištančnom vyučovaní a opakovaní učiva sa nestihli prebrať dva celky TP a to **Vytvoriť si reklamnú stránku na internet pre prezentáciu mojej reštaurácie** a **Prípravu návrhu slávnostného stola** (odprezentovali len niektorí žiaci). Dané témy po schválení PK by sa preniesli do TP pre nasledujúci rok.

Prírodovednú gramotnosť sme teraz nerozvíjali mimo základných vyučovacích hodín.

Členovia PK analýzou práce konštatovali:

1. Prínosy Klubu prírodovednej gramotnosti pre pedagogickú činnosť za uplynulé obdobie február - jún 2021: Pracovné stretnutia v rámci Klubu prírodovednej gramotnosti umožňovali výmenu teoretických poznatkov a praktických skúsenosti, ktoré členovia klubu použili vo vyučovacom procese na rozvoj prírodovednej gramotnosti, analýzu metód a organizačných foriem výučby, zhodnotenie a zovšeobecnenie reálnych pedagogických skúsenosti členov klubu pre rozvoj prírodovednej gramotnosti s cieľom zlepšiť kvalitu výsledkov a kompetencií žiakov, výmenu skúseností v rámci medzipredmetových vzťahov prírodovedných predmetov a hľadanie najefektívnejšej motivácie žiakov. Zlepšujeme kooperáciu a komunikáciu medzi pedagogickými zamestnancami, hľadáme lepší prístup k informáciám s cieľom modernizácie vzdelávacieho procesu.
2. **Najvyužívanejšie metódy a formy pri rozvíjaní prírodovednej gramotnosti:**
 - Riadené bádanie – skupinová forma – rozvíjané spôsobilosti vedeckej práce – spôsobilosť pozorovať, usudzovať, predpokladať, triediť, formulovať hypotézy, experimentovať, tvoriť závery a zovšeobecnenia, spolupráca, schopnosť riešenia problémov.
 - Vrstovnícke vyučovanie - žiaci vytvárali vlastné výučbové materiály formou prezentácie.
 - Aktivizujúce metódy a formy, najmä myšlienkové mapy a projektové vyučovanie, nakoľko aktívne učenie sa žiakov povzbudzovalo k skúsenostnému učeniu, nechalo učiacich sa preberať zodpovednosť za vlastné učenie sa, povzbudzovalo k myšlienkovej činnosti kladením otvorených otázok, podporovalo diskusiu učiacich sa, povzbudzovalo ich samostatnosť a iniciatívu (samozrejme nie všetkých, hlavne u slabších žiakov je to stále problém).

Výsledky v skvalitňovaní vzdelávania v oblasti prírodovednej gramotnosti za uplynulé obdobie neboli vždy uspokojivé. Problém je časový horizont, lebo skúmanie a objavovanie si vyžaduje čas, ktorý nie je vždy k dispozícii, pretože máme predpísaný obsahový a výkonový štandard a ešte bolo aj dištančné vzdelávanie. Ale aj napriek tomu bolo potrebné rozvíjať samostatnosť žiakov, ich schopnosť komunikovať a aktívne počúvať.

Netradičné formy, ktoré sme použili, boli pre žiakov prínosom. Jednoduchou a zrozumiteľnou

formou im priblížili danú problematiku. Hodiny boli pre žiakov zaujímavé. Žiaci vyjadrili spokojnosť s inovatívnymi prvkami, ktoré začleňujeme do vyučovacieho procesu, klasifikácia za žiacke výstupy je prevažne v intervale 1 – 3, čo je pre mnohých veľmi motivujúce. Kladieme dôraz na kreativitu žiakov, pri ktorej ale musia uplatniť aj nadobudnuté vedomosti. Žiaci dosahovali menej uspokojivé výsledky pri chemických výpočtoch.

Žijeme v digitálnej spoločnosti, sme obklopení digitálnymi zariadeniami, používame ich na rôzne účely. Výchovno-vzdelávací proces je jedným z nástrojov, pomocou ktorého môžeme rozumieť tomuto svetu a ďalej ho rozvíjať. Rozumieť, ako tieto zariadenia múdro riadiť a využívať. Dobrá informatika má viesť aj k prevencii, aby žiaci nepodľahli konzumovaniu digitálneho sveta. A toto sa môžu učiť v škole v oblasti rozvoja prírodovednej gramotnosti.

3. Odporúčania na zlepšenie práce v oblasti rozvíjania prírodovednej gramotnosti:

Niektorí žiaci s ťažkosťami odlišovali podstatné od nepodstatného, spoliehali sa iba na informácie podané učiteľom na hodine. Rezervy – v rozvíjaní samostatnosti žiakov. Návrh na zlepšenie: stála výmena skúseností z vyučovacej činnosti a uplatňovanie osvedčených pedagogických skúseností v oblasti medzipredmetových vzťahov.

- Klásť väčší dôraz na rozvoj kritického myslenia, samostatnosť a tvorivosť žiakov.
- Našimi prioritami budú inovácia obsahu a metód výchovnovzdelávacieho procesu a skvalitnenie didaktických pomôcok pre názornejšie vysvetľovanie preberaného učiva.
- Uplatňovanie takých metód a foriem práce, ktoré budú viesť k systematickému a konštruktivistickému vzdelávaciemu procesu, ktorý učí žiakov, ako riešiť problémy a skúmať svet informatickými prostriedkami. To znamená naučiť sa učiť sa iným, zaujímavejším spôsobom, konštruovať a spolupracovať. Osvojiť si ďalší nástroj na poznávanie sveta.
- Pokračovať v činnosti Pedagogického klubu, nakoľko dané stretnutia pedagógom poskytli vynikajúci tréning pri budovaní zodpovednosti a spolupráce. Z diskusií členov vyplýva dôležitosť rozvoja prírodovednej gramotnosti v rámci vyučovania aj v mimoškolskej činnosti. Objavili dôležitosť konštruovania poznania samotnými žiakmi, namiesto orientovania sa na krátkodobé zapamätanie si faktov. Pomocou metód a foriem na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti sa snažíme ukázať žiakom, ako môžu potenciál technológií používať – nie len reproduktívne, ale aj produktívne. Žiaci hľadali argumenty a prepájali vedomosti na odôvodnenie príčin a následkov javov. Taktiež formulovali predpoklady o vývoji, priebehu alebo výslednom stave pozorovaných procesov a získavali a vytvárali relevantné informácie.

Záver:**Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov**

Východiskom zvýšenia inkluzívnosti a rovnakého prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšenia výsledkov a kompetencií žiakov sú zmeny v prístupe k prírodovednému vzdelávaniu determinované informačnou spoločnosťou a potrebou budovania vedeckej gramotnosti žiaka.

Tiež je potrebné, aby sme sa zamerali na skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu z hľadiska prírodovednej gramotnosti v predmetoch chémia, biológia, matematika, informatika a odborných predmetoch. Zvýšiť angažovanosť žiakov v predmetových olympiádach, využívať vo vyučovacom procese služby internetu s cieľom rýchleho získavania nových informácií a prispôsobovania vyučovania požiadavkám z praxe, zavádzať IKT do povinnej výučby, pri príprave na olympiády, pri príprave seminárnych a laboratórnych prác, referátov, projektov, podporovať a rozširovať samostatnú aktívnu prácu študentov pri využívaní IKT.

Prírodovednú a matematickú gramotnosť považujeme za prirodzenú súčasť všeobecného vzdelania mladého človeka využiteľnú v širokej škále každodenných činností. Priestor na profesionálny rozvoj a vzdelávanie učiteľov prírodovedných predmetov vidíme i v ich neustálom samoštúdiu a následnom vymieňaní si vedomostí a skúseností z pedagogickej praxe. Vzhľadom na širokú dostupnosť informácií, možnosti ich spracúvania a využívania narastá význam informálneho vzdelávania, ktoré realizujeme spontánne pri vzájomných diskusiách s ich rovesníkmi alebo známymi, čítaní, sledovaní informačných kanálov (internet, TV, rádio, tlač, literatúra), alebo aj na základe vlastnej, samostatnej poznávacej činnosti. Mení sa rola formálneho vzdelávania. Rozširuje sa záber prvotných poznatkov a narastá dopyt po získaní nových kompetencií žiakov.

Žiakovi treba poskytovať iba súbor základných pojmov a princípov, z ktorých potom môže vychádzať a následne vlastným myslením sa naučiť veciam porozumieť a pochopiť, čo je vedecké a čo už nie. Činnosť Klubu učiteľov prírodovedných predmetov sa bude aj v ďalšom období zameriavať na zvolené témy a spôsoby zlepšenia a implementácie medzipredmetových vzťahov vo výchovnovzdelávacom procese, identifikovanie problémov vo vzdelávaní a spôsoboch ich riešenia, výmenu skúseností s aplikovaním nových progresívnych metód a foriem práce, s využitím didaktických postupov a metód orientovaných na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov, na prevenciu závislosti, rasizmu, násilia a iných foriem, druhov extrémizmu.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Anna Číková
12. Dátum	28.06.2022
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	PaedDr. Štefan Halgaš
15. Dátum	28.06.2022
16. Podpis	

Písomný výstup pedagogického klubu

• Prioritná os	Vzdelávanie
• Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
• Prijímateľ	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Ul. SNP 5, Zlaté Moravce
• Názov projektu	Škola pre život
• Kód projektu ITMS2014+	312011Z774
• Názov pedagogického klubu	Klub čitateľskej gramotnosti v praxi
• Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Andrea Dubcová
• Školský polrok	február 2022 - jún2022
• Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	www.doszm.edupage.org

10.

Úvod:

Nakoľko v našich školských prevádzkach realizujeme projekt 2 školský rok môžeme znovu zhodnotiť, že v praktickom vyučovaní je čitateľská gramotnosť považovaná za veľmi dôležitú, nakoľko pomocou nej žiaci si utvárajú správne pracovné návyky a zároveň prispieva k výborným výsledkom pracovných úkonov v jednotlivých študijných i učebných odboroch – kaderník, kuchár, čašník- servírka, kozmetik. Osvedčuje sa, že študenti dokážu viac vnímať a pracovať s rôznymi schémami, manuálmi, receptúrami, vhodne ich pochopiť a ďalej zapracovať a využiť v úkonoch. Prostredníctvom čitateľskej gramotnosti v praxi u žiakov viac prehľbujeme komunikatívne schopnosti, čitateľské schopnosti a zručnosti, čitateľské návyky, záujmy, postoje a motiváciu k čítaniu, ktoré sú veľmi dôležitou súčasťou pre výkon ich budúceho povolania v jednotlivých sférach.

K podpore rozvoju čitateľskej gramotnosti v praxi sa žiakom na prevádzkach predkladá počas tvorby praktických zručností i práca s receptúrami, manuálmi, vzorkovníkmi, schémami, obrazový materiál k pracovnému postupu.

I v tomto polroku sme sa na našich prevádzkach snažili i vytvárať žiakom priestor na rozvoj čitateľskej gramotnosti práve v podpore s novými vzorkovníkmi podľa učebných a študijných odborov, rôznymi modernými receptúrami, aktuálnym obrazovým materiálom a mnohými ďalšími metódami vyučovacieho procesu. Klub mal za cieľ využívať inovatívne metódy vyučovacieho procesu, kvalitnejšie pracovné pomôcky a názornejšie objasnenie pracovných úkonov.

V odbornom výcviku je potrebné neustále zdôrazňovať vplyv čitateľskej gramotnosti nielen na princípe osvojovania si poznatkov prostredníctvom rôznych návodov a manuálov, ale aj o spôsobe vhodného komunikovania pri rôznych situáciách na praxi. Tým si žiaci vedia vytvoriť i vlastný priestor na vyjadrenie svojich myšlienok, názorov a jazykových prejavov, pri opodstatneniach k vlastných výrobkov, či prevedených služieb.

Cieľom je rozvoj čitateľských i komunikačných schopností, ktoré žiaci potrebujú osvojovať pri tvorbe nadobúdania praktických zručností pre výkon svojho budúceho povolania. Komunikácia so zákazníkom je tiež, veľmi dôležitá v týchto službách- kaderníctvo, kozmetika, gastronómia, obsluha a musí prebiehať na vysokej úrovni i po odbornej stránke. K tomu, aby žiaci vedeli správne formulovať úkony, ktoré budú realizovať, musia ovládať práve prácu s už spomenutými vzorkovníkmi, manuálmi...

Stručná anotácia

Aj v ďalšom polroku sa členovia klubu stretávali 2x mesačne.

Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti v praxi sa naďalej venoval v 2. polročnom období vhodným vyučovacím metódam pre lepšiu motiváciu žiakov na vyučovacích hodinách odborného výcviku zameraných na čitateľskú gramotnosť. MOV na jednotlivých zasadnutiach klubu hodnotili svoje pracovné výsledky.

Členovia klubu čitateľskej gramotnosti posunuli svoje skúsenosti, ktoré sa týkali začlenenia inovatívnych metód vyučovania a vhodných postupov na zlepšenie čitateľskej gramotnosti v praxi v jednotlivých odboroch- kuchár, čašník-servírka, kaderník, kozmetik.

Zo skúseností s pracovnej činnosti so žiakmi v I. polroku, sa členovia klubu zamerali na vhodnú motiváciu s využitím čitateľskej gramotnosti v praxi prostredníctvom metód a foriem vyučovania, aby sa dosiahli stanovené vyučovacie ciele.

Písomný výstup klubu sa týka hodnotenia činnosti Klubu čitateľskej gramotnosti v praxi v uvedenom období. Sú v ňom zahrnuté informácie o skúsenostiach a výmenách prínosu aplikácií moderných metód a foriem práce vo vyučovacom procese na praktickom vyučovaní. Naším cieľom bolo naďalej prehĺbovať záujem u žiakov o čítanie s porozumením aj pomocou nami zvolených vzorkovníkov, návodov na použitie, manuálov a pomôcok.

V tomto písomnom výstupe je zhrnutie činnosti klubu čitateľskej gramotnosti v praxi počas druhého polroka v školskom roku 2021-2022. Správa zachytáva obsahovú náplň stretnutí, ktoré sa konali od februára 2022 do júna 2022.

Kľúčové slová

Čitateľská gramotnosť, efektívnosť, vzorkovníky, manuály k pracovným postupom, receptúry, práca s odbornou literatúrou, riešenie problému, kľúčové kompetencie, praktické činnosti, nové metódy a formy práce, zručnosti, návyky v pracovných operáciách, komunikačné schopnosti

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Zámerom polročnej správy Klubu čitateľskej gramotnosti v praxi je uviesť, akým prínosom je projekt pre vyučovací proces a akým spôsobom ja zabezpečená motivácia žiakov s používaním inováčných technológií v pracovných postupoch, ako aj metód a foriem vo vyučovacom procese na praktickom vyučovaní, aby sa dosiahla profesionálna komunikačná úroveň na základe čitateľskej gramotnosti.

Vo vyučovaní podporujeme jej rozvoj s prepojením podpory komunikačných schopností v konkrétnych odboroch, čo je dôležité pre výkon konkrétnych pracovných operácií, čím sa využívajú získané kompetencie. Projekt nám umožňuje zaoberať sa aktuálnymi témami z

kaderníckej, servírsko-čaišnickej, kuchárskej a kozmetíckej oblasti. Naším cieľom je zvýšiť čitateľskú gramotnosť u žiakov a tým ich naučiť správne porozumieť praktickým úkonom pre svoju prácu v budúcnosti a profesionálne komunikovať so zákazníkmi vo svojej profesii. Žiaci riešia praktické zadania a činnosti, či už jednotlivito alebo v skupinách, aby bol efektívne dosiahnutý stanovený cieľ výchovno vzdelávacieho procesu.

Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti v praxi je zložený z majstrov odbornej výchovy. V ich pedagogickej pracovnej činnosti nie sú len zahrnuté manuálne pracovné zručnosti, ale aj porozumenie textov v rôznych manuáloch a príručkách, vo vzorkovníkoch a receptúrach. A taktiež na odbornom výcviku pracujú študenti s množstvom rôznych textov, preto je veľmi potrebné sústrediť sa na rozvoj čitateľskej gramotnosti v praxi. Cieľom našich jednotlivých stretnutí bolo analyzovať nedostatky vo vzdelávaní pri praktických činnostiach a prijímať opatrenia na ich odstránenie, ako aj prinášať inovácie do edukačného procesu. Všetky činnosti pedagogických pracovníkov sa zamerali na ich rozvoj kľúčových kompetencií, k posilneniu čitateľskej gramotnosti v praxi a tým ku kvalitnejšej vyučovacej činnosti v prevádzkach odborného výcviku. V priebehu školského roka 2021/2022 v druhom polroku sa zameriavali skúsenosti na nové trendy a spôsoby prác v každej oblasti-kaderník, kozmetik, kuchár, čaišník-servírka. MOV je prinútený sa neustále zdokonaľovať vo svojej oblasti pôsobenia, nakoľko spôsoby a techniky prác sa neustále zdokonaľujú a vyvíjajú. Dôležitou súčasťou je prispôbiť a zväžiť efektívne pracovné spôsoby výučby a vzdelávania. Vymieňali si skúsenosti ohľadom vyučovacích metód počas vzdelávania, zaradiť nové formy výučby a vzájomne sa inšpirovali a motivovali. Spoločným cieľom bolo zabezpečiť kvalitný výchovnovzdelávací proces, v ktorom nebudú chýbať inovatívne metódy a postupy a ktorý bude motivovať žiakov k štúdiu počas výchovno vzdelávacieho procesu.

Písomný výstup pedagogického klubu

1.Prioritná os	Vzdelávanie
2.Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3.Prijímateľ	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Ul. SNP 5, Zlaté Moravce
4.Názov projektu	Škola pre život
5.Kód projektu ITMS2014+	312011Z774
6.Názov pedagogického klubu	Jazykový klub
7.Meno koordinátora pedagogického klubu	PhDr. Daniela Ölvecká
8.Školský polrok	február 2022 – jún 2022
9.Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	www.doszm.edupage.org

10.

Úvod:

Stručná anotácia

Cieľom realizácie aktivít pedagogického klubu je zvyšovanie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov pre ďalšie zvyšovanie úrovne čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia žiakov naprieč vzdelávaním.

Čitateľská gramotnosť je dôležitou schopnosťou žiaka a nevyhnutným predpokladom pre ďalší osobnostný a profesijný rast žiaka.

Čitateľská gramotnosť predstavuje porozumenie, aplikovanie a posudzovanie textu za účelom dosiahnutia cieľov jedinca, rozšírenie jeho znalosti a potenciálu a aktívnu účasť v spoločnosti.

Vychádzajúc z odporúčania Strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020) sme sa zamerali na rozvoj čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia žiakov. Podľa odporúčaní ET 2020 je čitateľská gramotnosť nevyhnutnou podmienkou pre získanie kľúčových kompetencií a pre dosiahnutie ďalších dôležitých cieľov vzdelávania a odbornej prípravy.

Odporúča sa zavedenie nových foriem učenia, využívanie nových výučbových technológií, ktoré zvyšujú úroveň čitateľskej gramotnosti. Pedagogickým zamestnancom sa odporúča pracovať v tímoch, v ktorých bude prebiehať hľadanie najvhodnejších a najefektívnejších metód a foriem práce

na vyučovacích hodinách prostredníctvom zdieľania poznatkov, vo forme Best Practice, odborných pedagogických skúseností a podobne s cieľom, ako rozvíjať čitateľskú gramotnosť žiakov.

Čitateľskú gramotnosť je potrebné rozvíjať prierezovo, naprieč vzdelávacími oblasťami.

Zasadnutia pedagogického klubu sú takouto platformou na tímovú prácu jeho členov a výmenu skúseností členov klubu z vlastnej pedagogickej činnosti.

Členovia klubu sa v danom polroku stretávali na zasadnutiach 2x mesačne. Zasadnutia sa konali prezenčne.

Členovia prezentovali svoje skúsenosti z aplikácie inovatívnych metód a postupov na zlepšenie čitateľskej gramotnosti v rámci jednotlivých predmetov. Informovali o pokrokoch pri štúdiu odbornej literatúry na individuálne vzdelávanie, analyzovali pôsobenie činnosti Jazykového klubu nielen za II. polrok školského roka 2021/2022, ale analyzovali činnosť klubu počas celého obdobia realizácie projektu, spracovali a zhrnuli výsledky v jednotlivých predmetových oblastiach.

Kľúčové slová

čitateľská gramotnosť, motivácia, efektivita, text, práca s textom, interferencia, interpretácia, moderné vyučovanie, riešenie problémov, interaktívne jazykové zručnosti, implementácia nových progresívnych metód a foriem práce, kľúčové kompetencie, sebahodnotenie, výmena skúseností

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Písomný výstup klubu je zameraný na zhodnotenie činnosti Jazykového klubu v danom období, zároveň je v ňom uvedený prínos výmeny skúseností medzi členmi klubu pri využívaní moderných metód a foriem práce vo vyučovacom procese s cieľom rozvoja čitateľskej gramotnosti a rozvoja jazykových zručností v jednotlivých predmetoch. Písomný výstup je analýzou činnosti Jazykového klubu v druhom polroku školského roka 2021/2022. Môže slúžiť ako návod a pomôcka pri inovácii profesijných zručností vyučujúcich všeobecnovzdelávacích predmetov pri práci s textom.

Snahou členov Jazykového klubu bolo zefektívniť čítanie s porozumením aj prostredníctvom tvorby praktických a problémových úloh pre žiakov a tvorby zaujímavých zadaní na projektové práce žiakov. Zámerom nášho výstupu je popísať aktivity zrealizované učiteľmi, členmi pedagogického klubu, na zasadnutiach Jazykového klubu.

V písomnom výstupe sa uvádzajú aj témy stretnutí, ktoré istým spôsobom rámcujú činnosť klubu. Členovia klubu sa aj v II. polroku 2021/2022, v období od februára 2022 do júna 2022, zamerali na efektivitu zasadnutí klubu v oblasti praktického využitia toho, o čom diskutovali. Analýza možnosti využitia teoretických poznatkov v pedagogickej praxi výrazne prispieva k naplneniu cieľa práce klubu, a to najsť najlepšie a najefektívnejšie metódy práce s textom, a tým výrazne prispieť k rozvoju čitateľskej gramotnosti žiakov.

Čitateľskú gramotnosť definuje model funkčnej gramotnosti ako schopnosť spracovať textové informácie. Spracovanie sa realizuje procesmi (činnosťami):

• identifikovanie hierarchie informácií v texte, • odlišovanie dôležitých informácií od marginálnych, • hľadanie vzťahov medzi hlavnou myšlienkou a podpornými informáciami, • komprimovanie (stláčanie) textu, • vyvodenie záverov z textu, • extrahovanie explicitných a implicitných informácií (čítanie medzi riadkami), • hodnotenie využitia, užitočnosti, novosti, spoľahlivosti a pravdivosti informácií a kritická reflexia.

Činnosť Jazykového klubu je popri rozvoji čitateľskej gramotnosti zameraná aj na identifikovanie problémov pri tomto procese a spôsobov ich riešenia, na výmenu skúseností s využitím didaktických postupov a metód orientovaných na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov, na medzigeneračnú výmenu skúseností s využitím nových moderných nástrojov a didaktickej techniky.

Veľkú pozornosť sme venovali problematike motivácie a aktivizácie žiakov vo vzdelávacom procese, navzájom sme si vymieňali skúsenosti. Spoločne sme na zasadnutiach pripravovali texty a pracovné listy k nim. Hodnotili sme efektívnosť použitia jednotlivých čitateľských stratégií v jednotlivých predmetoch.

Takže zámerom tohto písomného výstupu je zhrnúť, čo sme v rámci klubu dosiahli, aké témy boli prediskutované a ako nám výmena skúseností pomohla v našej pedagogickej praxi.

Jadro: Popis témy/problém

Čitateľská gramotnosť je komplexný súbor čitateľských zručností potrebných na efektívnu prácu s textom a tvorí nevyhnutný predpoklad na rozvíjanie kľúčových kompetencií v jednotlivých predmetoch, ktoré členovia klubu vyučujú.

Porozumenie, resp. neporozumenie textu sa podpisuje aj pod neúspešnosť žiakov v národných i medzinárodných testovaniach. Preto je rozvoj čitateľskej gramotnosti taký dôležitý aj z tohto dôvodu.

Na stretnutiach klubu sme sa zameriavali hlavne na výmenu skúseností a Best Practice z vlastnej vyučovacej činnosti a venovali sme sa týmto hlavným témam:

- analýza pôsobenia klubu za druhý, tretí a štvrtý štvrťrok, návrhy na zlepšenie
- tvorba problémových a praktických úloh a cvičení pre žiakov s využitím teoretických poznatkov
- úprava maturitných zadaní v súvislosti s dištančným vyučovaním
- návrhy maturitných zadaní z predmetov slovenský jazyk a literatúra, nemecký jazyk, anglický jazyk so zameraním na čitateľskú gramotnosť – úlohy v maturitných zadaniach u žiakov preveria čítanie s porozumením, analytické, interpretačné myšlienkové operácie, kritické myslenie, argumentáciu, tvorivé riešenia
- aplikácia inovatívnych metód a postupov zameraných na čitateľskú gramotnosť a interaktívne jazykové zručnosti – obľúbenosť týchto metód u žiakov, analýza efektivity týchto metód, plusy a mínusy pri ich využití vo vyučovaní
- výmena skúseností medzi členmi klubu z vlastnej vyučovacej činnosti
- vytvorenie návrhov zadaní pre projektové práce žiakov

- analýza možnosti využitia jednotlivých učebných pomôcok a materiálov pre efektívne vyučovanie pri rozvíjaní jazykových zručností
- príprava a aplikácia úloh pre žiakov zameraných na čítanie s porozumením
- návrh plánu práce klubu na nový školský rok

Význam čitateľskej gramotnosti potvrdzuje aj to, že táto spôsobilosť je implementovaná do niekoľkých kľúčových kompetencií.

Čitateľská gramotnosť je súčasťou kľúčovej zručnosti komunikácia v materinskom jazyku i v cudzích jazykoch, ktorá okrem iného zahŕňa schopnosť písať a čítať rôzne typy textov, vyhľadávať, zbierať a spracúvať informácie, formulovať a vyjadrovať svoje vlastné argumenty.

Uvedenú schopnosť žiak využije aj v získavaní digitálnej zručnosti, ktorá je založená na schopnosti používať počítač na získavanie, posudzovanie, ukladanie, tvorbu, prezentáciu a výmenu informácií a na sprostredkovanie a účasť v spolupracujúcich sieťach prostredníctvom internetu.

Zmysluplné využitie čitateľskej gramotnosti predpokladá ďalšia zručnosť – učenie sa, ako sa učiť, ktorá je definovaná ako schopnosť pokračovať a zotrvať v učení. Súčasťou tejto kľúčovej zručnosti je okrem iného aj schopnosť získavať, spracúvať a prispôbovať nové vedomosti a zručnosti.

Žiak s primeranou úrovňou čitateľskej gramotnosti dokáže:

- hľadať súvislosti medzi javmi,
- pýtať sa a hľadať odpovede,
- vytvárať vizuálne a iné, zmyslové predstavy (myslieť abstraktne),
- vytvárať hodnotiace posúdenia,
- identifikovať najdôležitejšie myšlienky v texte (kriticky myslieť),
- vytvárať syntézu poznania.

Práca s informáciami

Čitateľská gramotnosť teda nie je len schopnosť čítať, ale to práca s informáciami, ktoré sú v textoch. Čitateľ má byť schopný spracovať tieto informácie, odlíšiť podstatné od nepodstatných a zároveň má byť schopný informácie kriticky hodnotiť.

Prácu s informáciami vymedzujú dve kľúčové kompetencie:

1. kompetencia k celoživotnému učeniu sa, v rámci ktorej žiak:

- si uvedomuje potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja;
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa;
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať.

2. sociálne komunikačné kompetencie, v rámci ktorých žiak:

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie;
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie.

Z opisu požadovaných kompetencií vyplýva, že podmienkou úspešného a zmysluplného fungovania človeka je jeho schopnosť orientovať sa v množstve informácií rôzneho druhu a rôznej kvality, čo zahŕňa výber, analýzu, syntézu a hodnotenie informácií v texte.

Cestou k dosiahnutiu rozvoja čitateľskej gramotnosti je implementácia inovatívnych metód, prístupov, stratégií a metakognitívnych stratégií, ktoré by viedli k zvyšovaniu čitateľskej gramotnosti žiakov.

Práca s textom

Členovia klubu sa na zasadnutiach klubu venovali aj problematike výberu vhodných textov, ktoré sa využívajú pri nácviku čítania s porozumením.

Čítanie je *cielavedomá činnosť*, pri ktorej si žiaci rozvíjajú rôzne zložky komunikačných schopností.

Počas čítania sa učia:

- dekódovať významy jazykových štruktúr,
- vnímať vyjadrenie významov,
- porozumieť významom výrazov,
- všímať si použitie jazyka v rôznych situáciách,
- predvídať význam neznámych slov.

Čítanie je *aj sprostredkovacia zručnosť*. Spôsob čítania závisí od druhu textu, od zámeru a záujmu čitateľa, od jeho návykov a od cieľa čítania.

Členovia klubu venovali veľkú pozornosť výberu vhodných textov pre prácu na vyučovacích hodinách.

Texty podľa formy sa delia na:

- súvislé (opis, výklad, rozprávanie a pod.),
- nesúvislé (grafy, značky, schémy a pod.),
- kombinované - vznikajú kombináciou súvislých a nesúvislých textov,
- zložené – pozostávajú z viacerých samostatných textov.

(podľa PISA)

Z literárnoteoretického hľadiska sa delia na:

- vecné – ich funkcia je informačná,
- umelecké –ich hlavná funkcia je estetická.

Podľa média, ktorým sú rozširované, rozlišujeme klasické texty na papieri, teda v printovej podobe a elektronické texty, tzv. digitálne texty.

Výber textov - členovia klubu prezentovali vlastné skúsenosti s výberom vhodných textov.

Zdôraznili, že pri výbere textov je možné využívať rôzne médiá, ktoré publikujú súvislé i nesúvislé texty, úryvky z kníh a samozrejme je vhodné využiť aj zdroje zverejnené na internete.

Digitálne texty vyžadujú iný prístup čitateľa, ale treba s nimi pracovať, pretože človek sa s nimi v dnešnej dobe stretáva čoraz častejšie.

V pedagogickej praxi sa osvedčilo striedanie jednotlivých textov, aby žiaci získali zručnosť pri práci so všetkými druhmi textov.

Základné činnosti práce s textom v každej fáze, t. j. pred čítaním, počas čítania a po čítaní – porozumenie textu je aktívny proces, v ktorom sú zakomponované viaceré činnosti: vyhľadávanie informácií, ich usporiadanie, posúdenie dôležitosti nájdených informácií a isté zovšeobecnenie. Žiak môže tieto činnosti realizovať rôznymi spôsobmi, napr. podčiarkovaním, vytvorením osnovy, informačných máp, zhotovovaním výpiskov a pod.

Vytváranie úloh k textu – diferenciacia úloh, pri voľbe správneho typu úlohy (štrukturalizované s odpoveďou, neštrukturalizované s odpoveďou, doplnovacie otvorené, zatvorené úlohy priradovacie atď.) treba brať do úvahy jednotlivé typy textov.

Dôležitým faktorom pri tvorbe úloh je zadanie úlohy prostredníctvom aktívneho slovesa – vysvetlite, porovnajte, charakterizujte a podobne.

K úlohám má byť pripravené kritérium hodnotenie, podľa ktorého je možné posúdiť kvalitu vypracovanej úlohy.

Nedostatky pri tvorbe úloh - nejasná formulácia úloh, nápovedné signály pri riešení úlohy, použitie cudzích slov, ktorým žiaci nerozumejú, obsahové chyby.

Chyby vyplývajúce z formálnej úpravy: príliš dlhý a veľmi zhustený text, zlé riadkovanie, nevhodný typ písma, nedostatočná veľkosť písma, príliš dlhé znenie úlohy.

Všetky tieto nedostatky pri tvorbe úloh ovplyvňujú výsledky práce žiakov, i keď veľa učiteľov ich nepovažuje za relevantné.

Žiaci, ktorí čítajú rozmanité druhy textov, majú výrazne vyšší výkon ako žiaci, ktorí nečítajú rozličné druhy textov a čím väčšie potešenie majú žiaci z čítania, tým je ich výkon vyšší. Preto sa na stretnutiach klubu venovali pozornosť opakovane výberu vhodných textov na nácvik čítania s porozumením v rámci hodín všeobecno-vzdelávacích predmetov.

Členovia klubu poukázali na potrebu využívania vecných i umeleckých textov.

Postupne sa identifikovali najčastejšie chyby pri čítaní s porozumením súvislých umeleckých a vecných textov.

Pozornosť sa upriamila aj na správny postup žiakov pri práci s textom – čítanie – analýza otázok k textu – odpoveď na otázky.

Pedagógovia sa zhodli na potrebe neustáleho aktualizovania textov na nácvik čítania s

porozumením, čo zároveň identifikovali ako jeden z ďalších nástrojov vzbudenie vnútornej motivácie žiakov k pravidelnému čítaniu.

Identifikovali tak potrebu zvýšenia motivácie k čítaniu používaním aktuálnych „živých“ textov na hodinách všetkých všeobecno-vzdelávacích predmetov.

Členovia klubu pravidelne prezentovali zistenia z praktického použitia vybraných inovatívnych metód, vymieňali si skúsenosti z vlastnej vyučovacej praxe, prediskutovali výhody a nevýhody použitia jednotlivých učebných pomôcok, hlavne počas dištančnej formy výučby.

Diskutovalo sa aj o identifikovaní spoločných problémov pri vyučovaní v danej oblasti. Členovia klubu zhodnotili, že sa v praxi prevažne stretávajú so žiakmi, ktorí najradšej len pasívne prijímajú už hotové poznatky. Týchto žiakov je často problém aktivizovať a motivovať rôznymi cvičeniami, ktoré vnímajú prvoplánovo – len splniť úlohu, nič sa nenaučiť. O to náročnejšia je práca učiteľa, ktorý si musí pripraviť také metódy a postupy, ktoré zaujmú a vzdelajú žiaka rôzneho typu. Najväčší problém je v súčasnosti často spomínaný nezáujem žiakov o čítanie ako také. Nemajú trpezlivosť prečítať a vnímať dlhší text a potom úlohy k nemu plnia mechanicky, bez záujmu o to, či odpovedali správne.

Cieľom učiteľov má byť rozvíjať u žiakov čítanie s porozumením, predovšetkým na vhodne zvolenom texte a so správne koncipovanými úlohami k danému textu tak, aby žiaci boli schopní spracovať také informácie z neznámeho textu, ktoré nie je jednoduché nájsť, preukázať detailné porozumenie textu a vedieť posúdiť, ktoré informácie z textu sú podstatné.

Je nutné dať priestor žiakom na sebahodnotenie – zhodnotiť, ako pracovali pri rôznych činnostiach práce s textom, ako sa môžu niečo nové naučiť, ako to dosiahnuť pomocou už poznaného, ktoré z použitých metód a postupov im pomohli viac, ktoré menej, resp. vôbec.

Aby boli správne vyzbrojení do reálneho života, mali by vedieť urobiť podrobnú analýzu textu, zhodnotiť prečítaný text, dokázať porovnávať rozličné informácie v textoch s neznámym obsahom a netypickej formy.

Metódy a postupy na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti – na vyučovacích hodinách využívali vyučujúci také metódy a formy práce, ktoré sú nielen efektívne, ale sú pre žiakov aj motivujúce a zaujímavé.

Práca sa zameriavala na aktivity pred čítaním textu, počas čítania textu a po prečítaní textu. Pri práci s textom je dôležité používať efektívne čitateľské stratégie, ktorých ovládanie patrí k metakognitívnym zručnostiam.

K najčastejšie využívaným čitateľským stratégiám vo vyučovacej činnosti patria:

- SQ3R – je to algoritmus krokov preskúmaj – pýtaj sa – čítaj – odpovedz – vytvor zhrnutie
- PLAN – predpoklad – lokalizácia – pridanie – záznam/zhrnutie
- KWL - pracuje s otázkami, ktoré si žiak kladie: Čo viem? Čo by som chcel vedieť? Čo som sa dozvedel? Na prvé dve otázky odpovedá žiak pred čítaním textu, na tretiu po prečítaní textu.
- 3-2-1 – je to veľmi obľúbená čitateľská stratégia, žiak v texte hľadá 3 najdôležitejšie informácie, 2 najzaujímavejšie a jednu, na ktorú v texte nenašiel odpoveď.

Pri využívaní inovatívnych metód zameraných na čitateľskú gramotnosť a interaktívne jazykové zručnosti sa zvýšila aktivita žiakov na vyučovacích hodinách, práca bola efektívnejšia a zlepšili sa komunikačné – interaktívne zručnosti žiakov na hodinách SJL, CJ a spoločenskovedných predmetov. Žiaci získali vedomosti a schopnosti na základe skúsenosti, vďaka čomu si učivo oveľa lepšie zapamätali.

Medzi najefektívnejšie inovatívne metódy patrili: inscenačná metóda, pojmové mapovanie a metóda EUR (evokácia, uvedomenie si významu, reflexia).

Niektorí členovia Jazykového klubu sa zapojili **do intervenčného programu čítania s porozumením pre cudzie jazyky: anglický jazyk, nemecký jazyk.**

Podstatou tohto programu je rozvíjanie porozumenia, kognitívnych procesov (od pozornosti ku kritickému mysleniu), rozvíjanie a podpora motivácie k práci s textom, motivácie k cudzojazyčnému čítaniu, rozvíjanie afektívnej roviny pri práci s aktivitami **pred, počas a po čítaní textu.**

(E. Stranovská, 2020)

Je to špecifický stimulačný program, ktorý rozvíja porozumenie čítaného textu. (E. Stranovská, 2020)

Prehľad niektorých inovatívnych metód v rámci intervenčného čítania s porozumením:

1. Etapa pre čítaním textu – brainstormingové metódy,

- asociačné metódy (asociogram, diamant, clustering)

Clustering – je metóda automatického písania, žiaci píšú voľné asociácie k téme. V niektorých formách clusteringu žiak kategorizuje, triedi informácie.

Pre triedenie nadradených a podradených kategórií je typická metóda LASO, pri ktorej majú daný nadradený pojem a k nemu priradujú prislúchajúce pojmy.

Napríklad v cudzom jazyku v téme Ľudské telo majú dané nadradené pojmy: hlava, končatiny, trup a k týmto pojmom žiaci priradujú podradené pojmy oči, ruka ... podľa súvislého textu alebo podľa schémy.

2. Etapa počas čítania textu – Skladačka

- Párové čítanie
- Posledné slovo patrí mne
- Čítanie s predpovedaním
- Text s pomiešanými vetami
- Metóda verifikácie viet
- Postup 3-2-1
- INSERT
- Mapovanie
- Cinquain – päťlístok
- Vennov diagram
- Pyramída
- Metódy tvorivého písania

3. Etapa po prečítaní textu - aktivizujúce metódy: diskusné, heuristické, situačné, inscenačné (rolové hry)

- didaktické hry: pexeso, kvarteto...

Skúsenosti s používaním uvedených metód sú veľmi pozitívne.

Učitelia potvrdili, že žiaci boli aktívni počas celej vyučovacej hodiny. Naučili sa slobodne vyjadrovať svoj názor bez toho, aby mali nejaké zábrany. Vďaka reflexii (na konci každej zážitkovej fázy) dokázali bojovať s trémou a neistotou.

Efektivitu vyučovacieho procesu zameraného na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti a jazykových zručností zvyšuje aj využitie inovatívnych učebných pomôcok a vhodných materiálov.

Nezastupiteľnú funkciu mali aj motivačné cvičenia na rozvíjanie produktívnych jazykových zručností, a to nielen v cudzích jazykoch.

Žiaci boli vedení:

- k schopnosti formulovať a vyslovovať vlastné myšlienky a pocity
- k aktívnej a produktívnej práci na vyučovacích hodinách aj v rámci dištančného vzdelávania
- k odstráneniu zábran pri vyjadrovaní sa v materinskom i cudzom jazyku
- k sebahodnoteniu

Výmena skúseností medzi členmi klubu z vlastnej vyučovacej činnosti a praxe

Na zasadnutiach klubu členovia prezentovali skúsenosti s praktickým použitím vybraných inovatívnych metód, foriem a postupov pri rozvíjaní čitateľskej gramotnosti a jazykových zručností, analyzovali ich plusy a mínusy.

Podobne členovia klubu analyzovali možnosti využitia jednotlivých učebných pomôcok a materiálov vo vyučovacom procese s cieľom zefektívnenia práce na vyučovacích hodinách.

Členovia klubu postupne prezentovali konkrétne príklady zo svojej pedagogickej praxe, ktoré sa im vo vyučovacom procese osvedčili. Prostredníctvom inovatívnych prístupov členovia klubu motivujú žiakov k dosahovaniu lepších výsledkov v čítaní s porozumením v materinskom i cudzom jazyku (nemecký, anglický).

Výmena skúseností pedagógov má pozitívny prínos v ich budúcej pedagogickej praxi.

Prínosy Jazykového klubu pre pedagogickú činnosť za uplynulé obdobie február 2022 – jún 2022:

Pracovné stretnutia v rámci klubu umožňujú výmenu teoretických poznatkov a praktických skúseností, ktoré členovia klubu použili vo vyučovacom procese na rozvoj čitateľskej gramotnosti, analýzu metód a organizačných foriem výučby, zhodnotenie a zovšeobecnenie reálnych pedagogických skúseností členov klubu pre rozvoj čitateľskej gramotnosti s cieľom zlepšiť kvalitu výsledkov a kompetencií žiakov, výmenu skúseností v rámci medzipredmetových vzťahov všeobecnovzdelávacích predmetov a hľadanie najefektívnejšej motivácie žiakov. Zlepšujeme

kooperáciu a komunikáciu medzi pedagogickými zamestnancami, hľadáme lepší prístup k informáciám s cieľom modernizácie vzdelávacieho procesu.

Aktivizujúce metódy a formy, najmä myšlienkové mapy a projektové vyučovanie patrili k preferovaným metódam práce členov klubu vo vyučovacej činnosti, pretože aktívne učenie sa žiakov povzbudzuje k skúsenostnému učeniu, nechá učiacich sa preberať zodpovednosť za vlastné učenie sa, povzbudzuje k myšlienkovej činnosti kladením otvorených otázok, podporuje diskusiu učiacich sa, povzbudzuje ich samostatnosť a iniciatívu.

Výsledky v skvalitňovaní vzdelávania v oblasti čitateľskej gramotnosti za uplynulé obdobie neboli vždy uspokojivé. Ale aj napriek tomu je potrebné rozvíjať samostatnosť žiakov, ich schopnosť komunikovať a aktívne počúvať počas skupinovej práce.

Netradičné formy, ktoré sme použili, boli pre žiakov prínosom. Jednoduchou a zrozumiteľnou formou im priblížili danú problematiku. Hodiny boli pre žiakov zaujímavé. Žiaci vyjadrili spokojnosť s inovatívnymi prvkami, ktoré začleňujeme do vyučovacieho procesu, klasifikácia za žiacke výstupy je prevažne v intervale 1 – 3, čo je pre mnohých veľmi motivujúce. Kladieme dôraz na kreativitu žiakov, pri ktorej ale musia uplatniť aj nadobudnuté vedomosti. Žiaci dosahujú uspokojivé výsledky aj v rámci mimoškolskej činnosti.

Odporúčania na zlepšenie práce v oblasti rozvíjania čitateľskej gramotnosti:

Niektorí žiaci s ťažkosťami odlišujú podstatné od nepodstatného, spoliehajú sa iba na informácie podané učiteľom na hodine. Rezervy sú v rozvíjaní samostatnosti žiakov.

Návrhy na zlepšenie:

- stála výmena skúseností z vyučovacej činnosti a uplatňovanie osvedčených pedagogických skúseností v oblasti medzipredmetových vzťahov,
- klásť väčší dôraz na rozvoj kritického myslenia, samostatnosť a tvorivosť žiakov,
- inovácia obsahu a metód výchovnovzdelávacieho procesu a skvalitnenie didaktických pomôcok pre názornejšie vysvetľovanie preberaného učiva,
- uplatňovanie takých metód a foriem práce, ktoré vedú k systematickému a konštruktivistickému vzdelávaciemu procesu, ktorý učí žiakov, ako riešiť problémy a skúmať svet rôznymi prostriedkami, naučiť žiakov učiť sa iným, zaujímavejším spôsobom, konštruovať a spolupracovať,
- pokračovať v činnosti klubu, pretože dané stretnutia môžu pedagógom poskytnúť vynikajúci tréning pri budovaní zodpovednosti a spolupráce.

Z diskusií členov vyplýva dôležitosť rozvoja čitateľskej gramotnosti v rámci vyučovania aj v mimoškolskej činnosti. Objavujú dôležitosť konštruovania poznania samotnými žiakmi, namiesto orientovania sa na krátkodobé zapamätanie si faktov.

Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

Čitateľskú gramotnosť považujeme za prirodzenú súčasť všeobecného vzdelania mladého človeka využiteľnú v širokej škále každodenných činností. Priestor na profesionálny rozvoj a vzdelávanie učiteľov všeobecno-vzdelávacích predmetov vidíme i v ich neustálom samoštúdiu a následnom vymieňaní si vedomostí a skúseností z pedagogickej praxe.

Vzhľadom na širokú dostupnosť informácií, možnosti ich spracúvania a využívania narastá význam neformálneho vzdelávania, ktoré realizujeme spontánne pri vzájomných diskusiách s ich rovesníkmi alebo známymi, čítaní, sledovaní informačných kanálov (internet, TV, rádio, tlač, literatúra), alebo aj na základe vlastnej, samostatnej poznávacej činnosti. Mení sa rola formálneho vzdelávania. Rozširuje sa záber prvotných poznatkov a narastá dopyt po získavaní nových kompetencií žiakov.

Meniace sa vzdelávacie ciele a požadované výstupy vytvárajú samozrejme tlak na zmenu metód, foriem a používaných prostriedkov vo vzdelávaní. V tradičnej výučbe sa žiaci stretávajú iba s dvoma typmi vedomostí: znalosť faktov a porozumenie príčin. Existuje teda stále veľký priestor na zlepšovanie výučby všeobecno-vzdelávacích predmetov. Žiakovi treba poskytovať iba súbor základných pojmov a princípov, z ktorých potom môže vychádzať a následne vlastným myslením sa naučiť veciam porozumieť a pochopiť, čo je vedecké a čo už nie.

Členovia klubu sa aktívne podieľali na príprave materiálov, využívali moderné vyučovacie metódy a postupy vo vyučovacom procese a ich stupeň úspešnosti prezentovali na zasadnutiach. Diskutovali o problémoch týkajúcich sa rozvoja čitateľskej gramotnosti žiakov. Zhodne skonštatovali, že príčinou týchto problémov je u mnohých žiakov nezájem čítať akékoľvek texty.

Činnosť členov Jazykového klubu prispela k zlepšeniu medzipredmetových vzťahov vo výchovno-vzdelávacom procese, pomohla identifikovať mnohé problémy vo vzdelávaní a pri hľadaní spôsobov ich riešenia, zamerala sa na výmenu skúseností s aplikovaním nových progresívnych metód a foriem práce, s využitím didaktických postupov a metód orientovaných na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov

Odporúčania:

- pokračovať vo vzájomnej spolupráci a vo výmene skúseností z vlastnej vyučovacej činnosti
- hľadať účinné metódy a formy práce, ktoré sú pre žiaka motivujúce
- využívať efektívne čitateľské stratégie
- implementovať inovatívne metódy a formy práce
- venovať naďalej zvýšenú pozornosť výberu vhodných textov podľa stanovených kritérií a použitých čitateľských stratégií
- priebežne študovať odbornú literatúru, zúčastňovať sa odborných seminárov a podobne.

Uvedeným odporúčaniami sa môžu jednotliví členovia Jazykového klubu riadiť aj po skončení projektu.

--

11.Vypracoval (meno, priezvisko)	PhDr. Daniela Ölvecká
12.Dátum	28.06.2022
13.Podpis	
14.Schválil (meno, priezvisko)	PaedDr. Štefan Halgaš
15.Dátum	30.06.2022
16.Podpis	

Písomný výstup pedagogického klubu

17. Prioritná os	Vzdelávanie
18. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
19. Prijímateľ	SOŠ OaS, SNP 5, 953 01 Zlaté Moravce
20. Názov projektu	Škola pre život
21. Kód projektu ITMS2014+	312011Z774
22. Názov pedagogického klubu	Klub podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia
23. Meno koordinátora pedagogického klubu	Ing. Gabriela Ondrejmišková
24. Školský polrok	február 2022 – jún 2022
25. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.doszm.edupage.org

26. Úvod:

Pracovné stretnutia v rámci Klubu podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia umožňujú výmenu teoretických poznatkov a praktických skúseností, ktoré členovia klubu používajú vo vyučovacom procese na rozvoj podnikateľských vedomostí, finančnej gramotnosti, analýzu metód a organizačných foriem výučby, zhodnotenie a zovšeobecnenie reálnych pedagogických skúseností členov klubu, s cieľom zlepšiť kvalitu výsledkov a kompetencií žiakov, výmenu skúseností v rámci medzipredmetových vzťahov ekonomických predmetov a hľadanie najefektívnejšej motivácie žiakov.

V danom období sa členovia klubu stretávali na zasadnutiach dvakrát mesačne.

Spôsob organizácie: stretnutia 2 krát do mesiaca. Dĺžka jedného stretnutia: 3 hodiny.

Zrealizované stretnutia pedagogického klubu v II. polroku školského roka 2021/2022:

Február 2022 - 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod. – 08. 02. 2022, 22. 02. 2022

Marec 2022 - 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod. – 10. 03. 2022, 22. 03. 2022

Apríl 2022 - 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod. – 07. 04. 2022, 21. 04. 2022

Máj 2022 - 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod. – 05. 05. 2022, 17. 05. 2022

Jún 2022 - 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod. – 07. 06. 2022, 21. 06. 2022

Zameranie pedagogického klubu:

Pedagogický klub sa zameriava na rozvoj podnikateľských vedomostí, ekonomického myslenia.

Cieľom realizácie aktivít pedagogického klubu je zvýšenie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov pre ďalšie zvyšovanie úrovne podnikateľských vedomostí, ekonomického myslenia a projektových kompetencií žiakov.

Činnosti a výstupy v rámci predmetného pedagogického klubu budú následne implementované do vyučovacieho procesu s cieľom rozvíjať u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, ekonomicky myslieť, tvoriť správne rozhodnutia, vytvárať podnikateľské zámery, stanovovať ukazovatele úspechu.

Ďalšími aktivitami členov pedagogického klubu, tvorbou výstupov a ich implementáciou do praxe, chceme dosiahnuť, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce sa naučili riadiť seba, tím (firmu), vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať.

Vytvoríme didaktické materiály, ktoré budú následne efektívnym nástrojom učenia sa žiakov - prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií. Podnikateľské vedomosti a ekonomické myslenie sú dôležitými (kľúčovými) schopnosťami žiaka a predpokladom pre ďalší úspešný osobnostný a profesijný rast žiaka.

Vytvoríme didaktické materiály, ktoré budú následne efektívnym nástrojom učenia sa žiakov - prezentovať svoju prácu s použitím informačných a komunikačných technológií a iné spôsobilosti:

- Nadviazať kontakt so zákazníkom
- Identifikovať a popísať problém
- Navrhnuť postup riešenia problému
- Získať rôzne typy informácií, spracovať ich
- Na základe spracovaných informácií formulovať jednoduché závery
- Na základe stanovených kritérií stanoviť posúdiť rôzne riešenia
- Prezentovať svoje názory, ako aj výsledky svojej práce
- Využívať rôzne typy prezentácií

Ďalšie činnosti klubu:

- Tvorba Best Practice II
- Výmena skúseností pri aplikácii moderných vyučovacích metód
- Tvorba inovatívnych didaktických materiálov
- Výmena skúsenosti medzi jednotlivými oblasťami vzdelávania
- Diskusné posedenia a štúdium odbornej literatúry
- Identifikovanie problémov v rozvoji podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia

Stručná anotácia:

Pedagogický klub podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia sa zaoberal nasledujúcimi témami:

- Využitie teoretických poznatkov žiakov v praxi. Riešenie problémových úloh
- Praktická realizácia úloh
- Oblúbenosť inovatívnych metód u žiakov zameraných na podnikateľské vzdelávanie a ekonomické myslenie
- Best practice II.
- Využitie učebných pomôcok a materiálov pre efektívne vyučovanie podnikateľského vzdelávania a ekonomického myslenia
- Plusy a mínusy vybraných inovatívnych metód, foriem a postupov vyučovania podnikateľského vzdelávania a ekonomického myslenia

Kľúčové slová:

podnikateľské vedomosti a zručnosti, brainstorming, analýza práce žiakov, inovatívne a aktivizujúce metódy, Best practiceII, výchovno-vzdelávacie výsledky, projektové aktivity, prezentačné schopnosti

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu:

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu v II. polroku šk. roku 2021/2022 (február 2022 -jún 2022) v rámci projektu Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie žiakov v SOŠ obchodu a služieb Zlaté Moravce je zameraný na analýzu pôsobenia činnosti klubu za 2. štvrťrok šk. roka 2021/2022, na výmenu skúseností s využitím didaktických postupov a metód orientovaných na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov. Veľkú pozornosť venujú členovia klubu problematike motivácie a aktivizácie žiakov vo vzdelávacom procese. Hľadali také metódy a formy práce, ktoré sú efektívne aj počas dištančného vzdelávania. Práve tu má nezastupiteľnú funkciu výmena skúseností z vlastnej vyučovacej činnosti, pri ktorej dochádza k hodnoteniu efektívnosti použitia vyučovacích metód.

Zámerom tohto písomného výstupu je zhrnúť, čo sme v klube dosiahli, aké témy boli prediskutované a ako nám výmena skúseností pomohla v našej pedagogickej praxi.

Jadro:**Popis témy/popisu problému**

Východiskom pre prácu Klubu podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia bola analýza pôsobenia činnosti klubu za 2. polrok, ktorú urobili členovia klubu na úvodnom stretnutí. Vyučujúce jednotlivých predmetov skonštatovali, že v II. polroku šk. r. 2021/2022, v období od februára 2022 do júna 2022 sme sa v rámci projektu Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie žiakov v SOŠ obchodu a služieb Zlaté Moravce zamerali na analýzu práce žiakov za jednotlivé vzdelávacie oblasti: hotelové služby – základy podnikateľského vzdelávania – manažment osobných financií – podnikanie v cestovnom ruchu.

Členovia Klubu podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia analyzovali zadania žiakov jednotlivých ročníkov a opravené práce následne analyzovali. Keďže sa jednalo o rôzne odbory a ročníky, vzájomne sme ich neporovnávali. Na základe zisteného v jednotlivých triedach sa potvrdilo, že je potrebné zamerať sa na tvorbu inovatívnych materiálov a na výučbu novými metódami a formami.

Členovia Klubu podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia prezentovali svoje skúsenosti zo svojej praktickej, odbornej činnosti a hlavne z aplikácie inovatívnych metód a postupov na zlepšenie podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia v rámci jednotlivých vzdelávacích oblastí: hotelové služby – základy podnikateľského vzdelávania – manažment osobných financií – podnikanie v cestovnom ruchu.

Záver:**Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov****4. Najvyužívanejšie metódy a formy pri rozvíjaní podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia:**

- Riadené aktívne učenie – skupinová forma – pre žiakov sa učenie stalo motivujúce, získali viac vedomostí a zručnosti, boli aktívni samostatne aj v skupinách, osvojovali si kompetencie – komunikovať, učiť sa, spolupracovať.
- Projektové aktivity – skupinová forma – rozvíjané spôsobilosti vedeckej práce – spôsobilosť pozorovať, usudzovať, predpokladať, triediť, formulovať hypotézy, experimentovať, tvoriť závery a zovšeobecnenia, spolupráca, schopnosť riešenia problémov.
- Vrstovnícke vyučovanie - žiaci vytvárali vlastné výučbové materiály formou prezentácie.
- Aktivizujúce metódy a formy, najmä myšlienkové mapy a projektové vyučovanie, nakoľko aktívne učenie sa žiakov povzbudzuje k skúsenostnému učeniu, nechá učiacich sa preberať zodpovednosť

za vlastné učenie sa, povzbudzuje k myšlienkovej činnosti kladením otvorených otázok, podporuje diskusiu učiacich sa, povzbudzuje ich samostatnosť a iniciatívu.

Výsledky v skvalitňovaní vzdelávania v oblasti podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia za uplynulé obdobie neboli vždy uspokojivé. Problém je časový horizont, lebo skúmanie a analýza si vyžaduje čas, ktorý nie je vždy k dispozícii, pretože máme predpísaný obsahový a výkonový štandard. Ale aj napriek tomu je potrebné rozvíjať samostatnosť žiakov, ich schopnosť komunikovať a aktívne počúvať počas skupinovej práce

Netradičné formy, ktoré sme použili, boli pre žiakov prínosom. Jednoduchou a zrozumiteľnou formou im priblížili danú problematiku. Hodiny boli pre žiakov zaujímavé. Žiaci vyjadrili spokojnosť s inovatívnymi prvkami, ktoré začleňujeme do vyučovacieho procesu, klasifikácia za žiacke výstupy je prevažne v intervale 1 – 3, čo je pre mnohých veľmi motivujúce. Kladieme dôraz na kreativitu žiakov, pri ktorej ale musia uplatniť aj nadobudnuté vedomosti.

Žijeme v digitálnej spoločnosti, sme obklopení digitálnymi zariadeniami, používame ich na rôzne účely. Výchovno-vzdelávací proces je jedným z nástrojov, pomocou ktorého môžeme rozumieť tomuto svetu a ďalej ho rozvíjať. Rozumieť, ako tieto zariadenia múdro riadiť a využívať. Dobrá informatika má viesť aj k prevencii, aby sme nepodľahli konzumovaniu digitálneho sveta. Treba mu rozumieť, treba vedieť, aké sú jeho limity a riziká a ako ho správne, tvorivo a zodpovedne zvládať. Existujú výskumy, ktoré ukazujú, aké je pre žiakov dôležité vedieť riadiť tím pracovníkov, určiť nejakej skupine ľudí autonómne správanie, čo má robiť, to dáva žiakom príležitosť rásť a rozvíjať sa. A toto sa môžu učiť v škole v oblasti rozvoja podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia.

5. Odporúčania na zlepšenie práce v oblasti podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia:

Niektorí žiaci s ťažkosťami odlišujú podstatné od nepodstatného, spoliehajú sa iba na informácie podané učiteľom na hodine. Rezervy – v rozvíjaní samostatnosti žiakov. Návrh na zlepšenie:

- Stála výmena skúseností z vyučovacej činnosti a uplatňovanie osvedčených pedagogických skúseností v oblasti medzipredmetových vzťahov.
- Klásť väčší dôraz na rozvoj kritického myslenia, samostatnosť a tvorivosť žiakov.
- Našimi prioritami sú inovácia obsahu a metód výchovno - vzdelávacieho procesu a skvalitnenie didaktických pomôcok pre názornejšie vysvetľovanie preberaného učiva.
- Uplatňovanie takých metód a foriem práce, ktoré vedú k systematickému a konštruktivistickému vzdelávaciemu procesu, ktorý učí žiakov, ako riešiť problémy a skúmať svet informatickými prostriedkami. To znamená naučiť sa učiť sa iným, zaujímavejším spôsobom, konštruovať a spolupracovať. Osvojiť si ďalší nástroj na poznávanie sveta.
- Pokračovať v činnosti Pedagogického klubu, nakoľko dané stretnutia môžu pedagógom poskytnúť vynikajúci tréning pri budovaní zodpovednosti a spolupráce. Z diskusií členov vyplýva dôležitosť rozvoja podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia v rámci vyučovania aj v mimoškolskej činnosti. Objavujú dôležitosť konštruovania poznania samotnými žiakmi, namiesto orientovania sa na krátkodobé zapamätanie si faktov. Pomocou metód a foriem žiaci hľadajú argumenty a prepájajú vedomosti na odôvodnenie príčin a následkov javov. Taktiež formulujú predpoklady o vývoji, priebehu alebo výslednom stave pozorovaných procesov a získavajú a vytvárajú relevantné informácie.

Pri rozvoji podnikateľských vedomostí a zručností tiež odporúčame rozvíjať nasledovné individuálne kompetencie žiakov:

1. Schopnosť komunikovať a spolupracovať
2. Schopnosť riešiť problémy a byť kreatívny
3. Samostatnosť a výkonnosť

4. Schopnosť prijať zodpovednosť
5. Schopnosť premýšľať a učiť sa
6. Schopnosť zdôvodňovať a hodnotiť

Zhodujeme sa, že spolupráca je súčasťou tých metód výučby, ktoré zásadným spôsobom rozvíjajú kreativitu a sociálne zručnosti žiaka.

Schopnosť spolupracovať a byť členom tímu je nevyhnutnou kompetenciou pre uplatnenie žiaka na pracovnom trhu. Spolupráca ako metóda výučby prináša pozitívne výsledky v oblasti dosiahnutia hĺbky aj rozsahu získaných vedomostí. V porovnaní s tradičnými metódami – umožňuje rozvíjať sociálne zručnosti žiaka a výrazne ovplyvňuje jeho osobnostný rozvoj.

Odporúčame podporovať tímovú spoluprácu žiakov.

Príprava žiakov na skupinovú prácu: bez cielenej prípravy nie je možné realizovať efektívnu spoluprácu medzi žiakmi, splniť vytýčené kognitívne ciele a rozvíjať kľúčové kompetencie žiaka. V prvom rade je potrebné odstrániť súťaživosť žiakov a vysvetliť im zmysel spolupráce. Otázky, ktoré sa môžu stať východiskom k diskusii o potrebe spolupráce:

- Prečo ľudia pracujú v skupinách? Prečo sa stávajú členmi rôznych organizácií?
- Do akej skupiny patíš ty? Spolupracuješ v rámci tejto skupiny?
- Ako by vyzeralo fungovanie sveta bez vzájomnej spolupráce ľudí?
- Čo nám bráni v spolupráci a čo naopak - spoluprácu uľahčuje

Počas výučby dochádza medzi žiakmi k trom základným typom vzájomných vzťahov:

- súťaživosť – úspech jedného je spojený s neúspechom druhých
- individualizmus – úspech/ neúspech nie je závislý od druhých
- spolupráca – úspech jednotlivca je spojený s úspechom celej skupiny

Zamerali sme sa na priority tvorby Best Practice II v predmetnej oblasti.

Zhodli sme sa, že žiak by sa mal počas stredoškolského štúdia oboznámiť s/so:

- formami súkromného podnikania
- najefektívnejšou metódou vypracovania a oživovania strategického plánu pre úspešnú podnikateľskú činnosť
- otázkami finančného zabezpečenia
- metódami odhadnutia miery rizika
- základmi podnikateľskej etiky

Učivo, preberané v dobrej praxi by malo byť zamerané na:

- uvedenie si podstaty vytvorenia podnikateľského plánu, pričom žiak získa informácie o podstatných náležitostiach podnikateľského plánu

- osvojenie si podstatných metód, postupov a legislatívnych podmienok pri príprave, vzniku a rozvoji súkromného podnikania

- uvedomenie si potreby dodržiavať všetky zákonom povinné náležitosti, ktoré je nutné pri zakladaní a uskutočňovaní podnikateľskej činnosti dodržiavať

V rámci dobrej praxe by sa mali rozvíjať nasledujúce kľúčové kompetencie:

- spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia

– vyjadrovanie a zdôvodňovanie jednotlivých názorov

- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje

- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti

– uviesť si dôležitosť zodpovednosti pri podnikaní

- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností napr. pri výbere predmetu podnikateľskej činnosti

- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia napr. pri tvorbe podnikateľského plánu, strategického plánu svojho podniku

- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby napr. v rámci práv a povinností podnikateľa

- definovať svoje ciele a prognózy taktiež pri tvorbe podnikateľského plánu, ale aj v ochote dodržiavať zásady podnikateľskej etiky

- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie pri praktických činnostiach v rámci hodín

- spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje napr. pri plnení domácich úloh

- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov

- rozlíšiť aktuálne a neaktuálne informácie predovšetkým na webe

- hodnotiť kriticky získané informácie

- naučiť sa nepreberať automaticky všetky ponúkané informácie

- overovať a interpretovať získané údaje

- vedieť posunúť, predať získané informácie iným

Výchova k podnikaniu by mala posilňovať aj schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách.

– všetky tieto schopnosti by si mal žiak vyskúšať hlavne pri skupinovej práci, diskusiách na danú

tému

- prejavíť empatiu a sebareflexiu
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívne myslenie
- motivovať pozitívne seba a druhých
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie)
- stanoviť priority cieľov
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu
- uzatvárať jasné dohody

Ukážka Best Practice II (spoznávanie silných a slabých stránok osobnosti)

Z daného súboru kompetencií vyberte tie, ktoré považujete za svoju silnú stránku, a tie, ktoré naopak považujete za svoju slabú stránku:

Kompetencie:

- Efektívna komunikácia
- Kooperácia, spolupráca
- Podnikavosť
- Flexibilita
- Dosahovanie výkonu
- Samostatnosť
- Riešenie problémov
- Plánovanie a organizácia práce
- Celoživotné učenie sa
- Aktívny prístup
- Zvládanie záťaže
- Práca s informáciami

Odborné kompetencie

- Komunikácia v cudzom jazyku

- Práca s IKT
- Ekonomická a finančná spôsobilosť
- Právne povedomie

Ktoré z týchto kompetencií považujete za dôležité z hľadiska vášho budúceho povolania?

Cieľ aktivity: žiak pracuje s pojmom kompetencie, hľadá prepojenie svojich schopností s požiadavkami, ktoré sú zadané v kompetenciách.

Žiak sa učí chápať pojem kompetencia, čo je dôležitý moment pre jeho orientáciu pri práci s charakteristikami pracovných pozícií.

Silné stránky:

- Zrozumiteľne formulujem myšlienky
- Som asertívny v komunikácii
- Snažím sa byť empatický
- Tolerujem názory ostatných
- Aktívne spolupracujem v tíme
- Lahko sa vyrovnávam so zmenami a nepredstavujú pre mňa stres
- Bez problémov prijímam spätnú väzbu
- Komunikujem v cudzom jazyku
- Viem pracovať s rôznymi zdrojmi informácií a ovládam najnovšie prostriedky IKT

Slabé stránky:

- Slabšie časové naplánovanie aktivít počas dňa
- Niekedy si neviem určiť priority

Z pohľadu môjho budúceho povolania sa musím naučiť viac pracovať s plánovaním aktivít.

Na stretnutiach klubu bola veľmi dobrá pracovná atmosféra. Členovia klubu sa aktívne podieľali na príprave materiálov, využívali moderné vyučovacie metódy a postupy vo vyučovacom procese a ich stupeň úspešnosti prezentovali na zasadnutiach klubu. Diskutovali o problémoch týkajúcich sa finančnej gramotnosti, podnikateľského vzdelávania a ekonomického myslenia.

Východiskom zvýšenia inkluzívnosti a rovnakého prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšenia výsledkov a kompetencií žiakov sú zmeny v prístupe k podnikateľským vedomostiam a ekonomickému mysleniu determinované informačnou spoločnosťou a potrebou budovania vedeckej gramotnosti žiaka.

Je potrebné, aby sme sa zamerali na skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu z hľadiska podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia vo všetkých odborných predmetoch. Zvýšiť angažovanosť žiakov v predmetových súťažiach, využívať vo vyučovacom procese služby internetu s cieľom rýchleho získavania nových informácií a prispôbovania vyučovania požiadavkám z praxe, zavádzať IKT do povinnej výučby, pri príprave na súťaže, pri príprave seminárnych prác, referátov, projektov, podporovať a rozširovať samostatnú aktívnu prácu študentov pri využívaní IKT.

Podnikateľské vzdelávanie a ekonomické myslenie považujeme za prirodzenú súčasť všeobecného vzdelania mladého človeka využiteľnú v širokej škále každodenných činností. Priestor na profesionálny rozvoj a vzdelávanie učiteľov ekonomických predmetov vidíme i v ich neustálom samoštúdiu a následnom vymieňaní si vedomostí a skúseností z pedagogickej praxe. Vzhľadom na širokú dostupnosť informácií, možnosti ich spracúvania a využívania narastá význam informálneho vzdelávania, ktoré realizujeme spontánne pri vzájomných diskusiách s ich rovesníkmi alebo známymi, čítaní, sledovaní informačných kanálov (internet, TV, rádio, tlač, literatúra), alebo aj na základe vlastnej, samostatnej poznávacej činnosti. Mení sa rola formálneho vzdelávania. Rozširuje sa záber prvotných poznatkov a narastá dopyt po získavaní nových kompetencií žiakov.

Meniace sa vzdelávacie ciele a požadované výstupy vytvárajú samozrejme tlak na zmenu metód, foriem a používaných prostriedkov vo vzdelávaní. V tradičnej výučbe sa žiaci stretávajú iba s dvoma typmi vedomostí: znalosť faktov a porozumenie príčin. Existuje teda stále veľký priestor na zlepšovanie výučby ekonomických predmetov. Žiakovi treba poskytovať iba súbor základných pojmov a princípov, z ktorých potom môže vychádzať a následne vlastným myslením sa naučiť veciam porozumieť a pochopiť ich.

V európskom referenčnom rámci sa „podnikanie a iniciatívnosť“ považuje za jednu z ôsmich kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie. Naučiť sa a podnikateľským zručnostiam tak neznamená len schopnosť a vedomosť vytvoriť a viesť podnik. Podnikateľské vzdelávanie pozostáva jednak z technických, tzv. hard schopností, a jednak z prierezových, takzvaných soft skills- mäkkých zručností. Práve soft skills, medzi ktoré patria komunikačné zručnosti, kreativita, prispôsobivosť, vystupovanie na verejnosti, tímová práca sa budeme snažiť ďalej rozvíjať.

27. Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Gabriela Ondrejmišková
28. Dátum	30. 06. 2022
29. Podpis	
30. Schválil (meno, priezvisko)	PaedDr. Štefan Halgaš
31. Dátum	01. 07. 2022
02. Podpis	